

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [es](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

[spanska](#)

Swipe to change

Nationella domstolsväsen

Spanien

Detta avsnitt innehåller en översikt över domstolsväsendet i Spanien.

Organización de la Justicia. Sistemas Judiciales

Domstolsförvaltning

Bland de moderna rättssystemen följer det spanska systemet den så kallade kontinentala modellen.

Denna modell karaktäriseras av

åtskillnad mellan offentlig rätt och privaträtt, vilka i sin tur är uppdelade i områden som författningsrätt, straffrätt, förvaltningsrätt, skatterätt, civilrätt, handelsrätt, arbetsrätt och processrätt.

lagarna och de skrivna rättsreglerna har företräde i det system med rättskällor som beskrivs i civillagen och som innefattar lag, sedvänja och allmänna rättsprinciper.

en hierarkisk uppbyggnad av domstolsväsendet med ett system med olika möjligheter till rättslig prövning.

Typer av domstolar. Kort beskrivning

I 1978 års spanska konstitution anges att Spanien är en social och demokratisk rättsstat med en rättsordning vars överordnade värden är frihet, rättvisa, jämlikhet och politisk pluralism.

Konstitutionen grundas på den spanska nationens ouplösliga enhet samt ett gemensamt och odelbart fosterland för alla spanjorer, och den erkänner och garanterar rätten till autonomi för de nationaliteter och regioner av vilka den är sammansatt och solidariteten dem emellan.

Avdelning VI i konstitutionen innehåller bestämmelser om domstolsväsendet och i artikel 117 anges det att domstolarnas organisation och verksamhet bygger på principen om ett enhetligt domstolsväsende.

Alla dessa principer präglar domstolsorganisationen i Spanien och tar sig uttryck i att det bara finns ett enda domstolsväsende med en enda domarkår som utgör de allmänna domstolarna.

Det finns en mängd olika domstolar som fördelar arbetet mellan sig. Dessa domstolar har olika behörighet med avseende på sakområde, värde, person, funktion eller geografiskt område. Ett enhetligt domstolsväsende innebär således inte att domstolarnas behörighet inte kan skilja sig åt.

För att en domstol ska betraktas som allmän måste den enligt artikel 122 i 1978 års spanska konstitution omfattas av domstolslagen (Ley Orgánica del Poder Judicial).

Det finns tre olika centrala aspekter:

Den lokala behörigheten

Huruvida domstolen utgörs av en ensamdomare eller är kollegialt sammansatt

Den sakliga behörigheten

Den lokala behörigheten

Enligt förarbetena till lag 6/1985 av den 1 juli om domstolsväsendet är det spanska domstolsväsendet **geografiskt indelat** i kommuner, kretsar, provinser och autonoma regioner, i vilka olika fredsdomstolar, förstainstansdomstolar, förvaltningsdomstolar, arbetsdomstolar, kriminalvårdsdomstolar, ungdomsdomstolar, provinsdomstolar och högre regiondomstolar har behörighet. Nationella domstolen, Högsta domstolen och de centrala förundersöknings- och förvaltningsdomstolarna har en behörighet som omfattar hela landet.

Domstolar som utgörs av ensamdomare och domstolar som är kollegialt sammansatta

Beträffande uppdelningen i **domstolar som utgörs av ensamdomare och domstolar som är kollegialt sammansatta**, utgörs alla domstolar av ensamdomare utom Högsta domstolen, Nationella domstolen, de högre regiondomstolarna och provinsdomstolarna.

Högsta domstolen (Tribunal Supremo) består av domstolens president, avdelningsordförande och domare som dömer vid var och en av de olika avdelningarna. Domstolen har fem avdelningar: tvistemålsavdelningen, brottmålsavdelningen, förvaltningsmålsavdelningen, avdelningen för arbetsrättsliga mål samt avdelningen för militärrättsliga mål.

Nationella domstolen (Audiencia Nacional) består av domstolens president, avdelningsordförande och domare som dömer vid var och en av de olika avdelningarna (avdelningen för överklagade mål, brottmålsavdelningen, avdelningen för förvaltningsmål och avdelningen för arbetsrättsliga mål).

De högre regiondomstolarna (Tribunales Superiores de Justicia) har fyra avdelningar (tvistemål, brottmål, förvaltningsmål och arbetsrättsliga mål). De består av en ordförande som även är ordförande för tvistemåls- och brottmålsavdelningen, av avdelningsordförande och av domare som dömer vid de olika avdelningarna.

Provinsdomstolarna (Audiencias Provinciales) består av en president och två eller fler domare. De dömer i tvistemål och brottmål och det kan finnas avdelningar som har samma sammansättning.

Domstolsverket

Lagen om domstolsväsendet (La Ley Orgánica del Poder Judicial) definierar Domstolsverket som den aktiva organisation som fungerar som stöd och support till domstolsverksamheten, domare och domstolar.

Domstolverket har utformats för att förbättra de rättsliga åtgärdernas effektivitet, ändamålsenlighet, och öppenhet, påskynda utslagen vid ärenden och förfaranden, och främja samarbete och samverkan mellan de olika förvaltningarna. De arbetar för att garantera en offentlig tjänst som är nära och av bra kvalitet, överensstämmer med de konstitutionella värdena och är inriktad på medborgarnas nuvarande behov.

Det är en ny organisationsmodell med modern åtgärdsteknik, och som grundas på en kombination av olika administrativa enheter. De är formella enheter för direktstöd, som motsvarar de gamla domstolarna, som stöder domaren i den juridiska funktionen. Enheterna är allmänna formella tjänster som styrs av domstolstjänstemän (Secretarios Judiciales). De sköter och beslutar om de funktioner som inte är strikt juridiska, som till exempel mottagande av skrivelser, delgivningar, verkställande av domar, förfarandeåtgärder eller rättsliga åtgärder, prövning av ärendeansökningar, delgivning av parterna, rättelse i förfarandet.

Det finns tre sorters allmänna tjänsteförfaranden

Allmän övergripande tjänst

Allmän tjänst för organisation av förfaranden

Allmän utförandetjänst

Den nya organisationsmodellen för den juridiska förvaltningen togs i bruk i Burgos och Murcia i november 2010. I februari året därpå infördes Domstolsverket i Cáceres och i Ciudad Real, och i juni 2011 i León, Cuenca och Mérida. Under 2013 väntas den införas i Ceuta och Melilla. Den här organisationsmodellen samexisterar med den gamla i resten av området.

Behörigheten

Utöver den lokala behörigheten kan domstolarna delas in utifrån vilken typ av mål som de är behöriga att döma i. Det finns **fyra huvudtyper av mål**:

Tvistemål: Här prövas sådana tvister som inte uttryckligen tillhör någon av de andra måltyperna. De kan därför betecknas som ordinära eller allmänna.

Brottmål: Här prövas talan om ansvar för brott.

Utmärkande för spansk rätt är att talan om enskilt anspråk med anledning av brott får föras tillsammans med den straffrättsliga talan. I sådana fall kan brottmålsdomstolen döma ut ersättning för de skador som brottet har vållat.

Förvaltningsmål: Förvaltningsmål syftar till att övervaka att den offentliga förvaltningen handlar lagenligt. Här kan även talan om förmögenhetsrättsligt ansvar väckas mot den offentliga förvaltningen.

Arbetsrättsliga mål: Här prövas olika tvister inom det arbetsrättsliga området, såväl enskilda tvister mellan arbetstagare och arbetsgivare grundade på anställningsavtal, som tvister rörande kollektiva förhandlingar. Här prövas även socialförsäkringsanspråk och anspråk mot staten när staten bär ansvar enligt den arbetsrättsliga lagstiftningen.

Utöver dessa fyra måltyper som handläggs av de allmänna domstolarna finns det även i Spanien **militärdomstolar**.

Militärdomstolarna utgör ett undantag från principen om ett enhetligt domstolsväsende.

För mer information se sidan om de spanska allmänna domstolarna.

I Spanien finns det inga specialdomstolar, men det har inrättats **domstolar som är specialiserade på olika områden. Exempel på det är kvinnovåldsdomstolar, kriminalvårdsdomstolar och ungdomsdomstolar. De är allmänna domstolar som är specialiserade på något område. För mer information se "de specialiserade domstolarna i Spanien".** För mer information se "**de specialiserade domstolarna i Spanien**".

Domstolshierarki

I Spanien tillämpas ett tvåinstanssystem, vilket innebär att domstolarna ingår i en hierarkisk ordning inom ramen för ett system med olika rättsmedel.

Vilka rättsmedel som får användas vid vilka domstolar är beroende av domstolarnas behörighet. **För mer information se sidan om de allmänna domstolarna i Spanien.**

Rättsdatabaser

Är tillgången till databasen kostnadsfri?

Ja, tillgången är kostnadsfri.

Kort sammanfattning av innehållet

Databas över lagstiftningen. [Statens officiella tidning](#).

Databas över rättspraxis. [Centrum för domstolsdokumentation](#).

Relaterade länkar

DE SPANSKA DOMSTOLARNAS ALLMÄNNA RÅD

Senaste uppdatering: 04/07/2022

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.